

† *Πρεσβυτέρου Βασιλείου Σηλιοπούλου*

Γερόντισσα Γαβριηλία

Κρίσεις καὶ Σχόλια στὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου:

«Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς Ἀγάπης»

Γαβριηλίας Μοναχῆς (Ἀθῆναι 2003)

Προλεγόμενα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. Σαράντη Σαράντου

Μέρος Α'.

- *Πρόλογος.*
- *Γενικά.*
- Α': Στοιχεῖα Συγκρητιστικά.*
- Β': «Μέτρα ἀσφαλείας».*

Μέρος Β'.

- Γ': Ἰνδουϊσμός - Γκουρουϊσμός.*
- *Μύηση.*
  - *Γλωσσολαλιά.*
  - *Χορτοφαγία.*
  - *Ὀλιστικὴ θεώρηση τοῦ κόσμου.*
  - *Yama.*
  - *Ἀνοπαρξία - Νέκρωσις.*
  - *Διαλογισμός.*
  - *Θετικὴ Σκέψις.*
  - *Διαφήμιση ἰνδουϊστῶν διδασκάλων.*
  - *Δεισιδαιμονίες.*

Μέρος Γ'.

- Δ': Μηνόματα - Ὁράσεις - Πλάνες.*
- *Ἰαματικὸ χάρισμα.*
- Ε': Ἡ Ἀγάπη.*
- Ζ': Φυσιοθεραπεία.*
- Ζ': Ἀρίστη εἰσαγωγή στὸν Γκουρουϊσμό.*
- *Ὡς Ἐπίλογος.*

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
«Νέας Ἐποχῆς»...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
᾽Ορθοδοξίας μας

« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατά Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν... »

■ Ἕνα πλήρως συγκρητιστικὸ βιβλίο

Γερόντισσα Γαβριηλία*

Κρίσεις καὶ Σχόλια στὸ περιεχόμενο τοῦ βιβλίου:

«Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς Ἀγάπης»

Γαβριηλίας Μοναχῆς (Ἀθῆναι 2003)

Προλεγόμενα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. Σαράντη Σαράντου

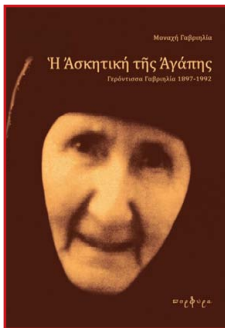
Μέρος Β'.

† Πρεσβυτέρου Βασιλείου Σπηλιοπούλου

Γ': Ἰνδουϊσμοὶ - Γκουρουϊσμοὶ

Ἄς περάσουμε ὁμως σὲ κάτι πιὸ ἐπικίνδυνο καὶ σημαντικό.

Ἕνα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς «Νέας Ἐποχῆς» εἶναι ἡ ἀντιστροφή χριστιανικῶν ὄρων. Αὐτό, πολὺ ἀπλά, σημαίνει πὼς οἱ διάφορες ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς» παίρνουν ἓναν ὄρο συνηθισμένο στὴν Ὁρθόδοξη Πνευματικότητα καὶ τοῦ προσδίδουν νόημα τελειῶς διαφορετικὸ καὶ ξένο.

Παίρνουν π.χ. τὸν ὄρο *προσευχὴ* καὶ τὸν ταυτίζουν μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ ὄρου *διαλογισμὸς*, γιὰ νὰ ἐλκύσουν τὰ ἀνυποψίαστα θύματά τους εὐκολώτερα, κάμπτοντας πιθανοὺς ἐνδοιασμοὺς καὶ παρασύροντας, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἀφοῦ γίνεται λόγος γιὰ χριστιανικὲς ἀρετὲς καὶ μεθόδους.

Τὸ φαινόμενο τῆς ἀντιστροφῆς εἶναι πολὺ σύνηθες καὶ στὸ βιβλίο αὐτό. **Μὲ** ἔξυπνο ὁμο-

(*) Περιοδ. «Θεοδρομία», Ὀκτώβριος-Δεκέμβριος 2008, σελ. 565-603. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

λογουμένως τρόπο, έτοιμάζεται ό άναγνώστης νά δεχθεΐ τήν ινδουΐστική φιλοσοφία καΐ ζωή, έφόσον μάλιστα παρουσιάζεται ώς γνήσια μορφή όρθοδοξου πνευματικότητας, κατηχεΐται καΐ σταδιακά μυείται, άκουσίως μάλιστα, σ' αΐτήν καΐ κινδυνεύει νά άπομακρυνθεΐ άπό τήν ζωή τής Έκκλησίας ή νά παραμείνει τυπικά σ' αΐτήν, προσκυνώντας τυπικά σ' αΐτήν, προσκυνώντας άλλους θεούς, δαίμονες στήν πραγματικότητα, πού θα άποκοϋν αυξανόμενη έξουσία πάνω του, άποξενώνοντάς τον άπό τήν Θεΐα Χάρη καΐ άμαυρώνοντάς του τόν χιτώνα του Βαπτίσματος. **“Όμως, «οϋδεις δύναται δυσί κυρίοις δουλεύειν» (Ματθ. 6, 24).**

Θα έξετάσουμε τά σημεΐα του βιβλίου όπου γίνεται *άντιστροφή* κάποιων όρων, άντιπαραβάλλοντάς τα με σχετικά άποσπάσματα άπό τά βιβλία του π. Άντωνίου Άλεβιζοπούλου¹¹.

■ *Μύηση*

* * *

Στήν σελ. 3, ή συγγραφέας εϋχεται νά μās «μυήσει» –καΐ έχει μεγάλη σημασία ό όρος– στήν *Άσκητική τής Άγάπης*, ένα ποΐημα πού βρέθηκε στα χαρτιά τής Γερόντισσας, καΐ όλο τδ βιβλίο νά μās άνοιξει ένα *παράθυρο* στόν *οϋρανό* της.

11. • «...Ό π. Άντώνιος υπήρξεν πρωτοπόρος άνεπανάληπτος, πρωτότυπος, συστηματικός καΐ βαθύς άπολογητής πατέρας τής Έκκλησίας μας με διαΐσθηση καταπληκτική καΐ ευαΐσθητο όρθόδοξο αισθητήριο. **Η** προσφορά του εΐναι πολύτιμη γιά τήν Έκκλησία... **Ά**φιέρωσε τήν ζωή του όλόκληρη στήν ένημέρωση Ποιμένων καΐ όρθοδοξου πληρώματος πάνω στούς κινδύνους καΐ τά προβλήματα πού δημιουργούνται άπό τήν δραστηριότητα τών αΐρέσεων καΐ τών παραθρησκευτικών ομάδων τής λεγομένης “Νέας Έποχής”, γιά τδ άτομο, τήν οικογένεια καΐ τήν κοινωνία. **Έ**κληροδότησε στήν όρθόδοξη Έλληνική βιβλιογραφία 40 πολύτιμα καΐ άνεπανάληπτα βιβλία, τά όποια γιά πολλά χρόνια θα άποτελοϋν τήν βάση τής ποιμαντικής εργασίας τής Έκκλησίας μας στόν ευαΐσθητον καΐ καΐριον τομέα τής άντιαιρετικής δραστηριότητός της... **Νομίζω** ότi γιά πολλά χρόνια ή φωνή τής Έκκλησίας μας γιά τίς αΐρέσεις καΐ τίς παραθρησκευτικές οργανώσεις θα εΐναι “φωνή Άντωνίου Άλεβιζοπούλου”. **Καΐ νομίζω** ότi δέν υπερβάλλω ύποστηρίζοντας ότi έμείς (οΐ περιλειπόμενοι), αν θέλωμε νά μιλάμε σωστά σ' αΐτόν τόν ευαΐσθητο ποιμαντικό τομέα, πρέπει νά μιλάμε “κατά Άλεβιζόπουλον”... **Τόν** κατηγόρησαν, τόν συκοφάντησαν, τόν λασπολόγησαν, τόν ειρωνεύτηκαν, τόν έχλεύασαν οΐ έχθροΐ τής όρθοδοξίας... όμως ό π. Άντώνιος έμεινε ακλόνητος, νικών “διά τής χάριτος του ένδυναμούντος αΐτόν Χριστού”».

(Άρθρο του π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΣΟΥΡΟΥ, Γραμματέως τής συνοδικής Έπιτροπής τής Έκκλησίας τής Ελλάδος επί τών αΐρέσεων καΐ ύπεύθυνο του άντιαιρετικού άγώνος τής Έρας Αρχιεπισκοπής Άθηνών. • Βλ. περιοδ. «Διάλογος», άριθμ. 22, 10/12 (2000) 9-11).

Κατ' ἀρχήν, εἶναι γνωστὸ ὅτι, τὴν λέξη *μύηση* τὴν χρησιμοποιοῦμε ὅταν μεταδίδουμε σὲ κάποιον «ξένο», κάτι ἀπὸ τὶς δικές μας ἐμπειρίες καὶ μάλιστα θρησκευτικὲς ἐμπειρίες, ὅταν, δηλαδή, τὸν εἰσάγουμε σταδιακὰ στὰ δικά μας μυστήρια, στὴν λατρεία τοῦ δικοῦ μας Θεοῦ. «*Στὴν μύηση ἀνήκει τὸ νὰ ἀκολουθεῖ ὁ μαθητὴς τὶς ἐντολὰς τοῦ γκουροῦ του, ἀνεξάρτητα ἀν ζεῖ κοντὰ στὸ γκουροῦ ἢ ὄχι*»¹². Ἴσως ὁ παραλληλισμὸς αὐτὸς νὰ φαντάζει ὑπερβολικὸς ἀλλὰ πιστεύουμε πὼς στὴν συνέχεια θὰ δικαιολογήσετε τὶς ὑποψίες μας.

Διαβάζουμε ἐξάλλου, πὼς ἡ *μύηση* θὰ γίνεи στὴν *Ἀσκητικὴ τῆς Ἀγάπης*. Ἐδῶ πρέπει νὰ ἀναφέρουμε πὼς ὁ διάσημος σ' ὀλόκληρο τὸν κόσμο γκουροῦ Σαΐ Μπάμπα, πιστεύει πὼς «*ὑπάρχει μόνο μία θρησκεία, ἡ θρησκεία τῆς Ἀγάπης... ὑπάρχει μόνο μιὰ γλῶσσα, ἡ γλῶσσα τῆς καρδιάς*»¹³. Πρόκειται γιὰ πεποιθήσεις πὸ ταυτίζονται, δυστυχῶς, ἀπόλυτα μ' αὐτὲς τῆς Γερόντισσας.

Ἀκόμα οἱ ὑποψίες μας ἐνισχύονται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι, κατὰ τὸν πατέρα τῆς θετικῆς σκέψης¹⁴, «*...ὁ ἄνθρωπος δημιουργεῖ τὸ δικό του οὐρανὸ καὶ τὴν δική του κόλαση*»¹⁵. Πρέπει νὰ θεωρήσουμε τυχαῖες συμπτώσεις καὶ μάλιστα σὲ μιὰ *παραγραφούλα*, πὸ τυγχάνει (;) νὰ εἶναι ἡ πρώτη τοῦ βιβλίου; **Σ**τὸ τέλος μάλιστα τῆς παραγράφου αὐτῆς ἀναφέρεται πὼς *ἐκεῖνος (ἐνν. ὁ οὐρανὸς τῆς,) εἶναι τὸ πεπρωμένο μας!*

Δὲν μᾶς ἐκπλήσσει αὐτό, ἀφοῦ «*κάρμα σημαίνει δράση καὶ ἡ δράση εἶναι ἀναπόφευκτη... καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἔννοια τὸ πεπρωμένο μας εἶναι ἤδη ἀποφασισμένο*»¹⁶, καθὼς «*κάθε ἄνθρωπος παίξει τὸ ρόλο του πὸ εἶναι λεπτομερικὰ καθορισμένος στὴν προσωπικὴ ταινία τῆς ζωῆς του, καὶ αὐτὸς ὁ ρόλος ἀλλάζει συνεχῶς ἀπὸ ζωὴ σὲ ζωὴ*»¹⁷, λόγια πὸ σχεδὸν αὐτούσια ἐπαναλαμβάνει ἡ Γερόντισσα στὴν **σελίδα 396**¹⁸.

* * *

---

12. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 30.

13. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 163.

14. ● Πατέρας τῆς θετικῆς σκέψης λογίζεται ὁ Joseph Murphy, ὁ ὁποῖος «δεχόταν μόνο μιὰ Ἀτέλειωτη Δύναμη πὸ βρίσκεται στὸν καθένα ἄνθρωπο καὶ καθιστᾷ δυνατὴ τὴν ἐκπλήρωση κάθε ἐπιθυμίας. **Εἶναι ὁ Θεὸς πὸ βρίσκεται μέσα μας**». (π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἀutoγνωσία, Ἀutoπραγμάτωση, Σωτηρία*, Ἀθήνα 1991, σελ. 15).

15. Αὐτόθι, σελ. 16.

16. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 15.

17. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 185.

18. ● «**Καθένας μας θὰ εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐκπληρώσει τὸ πεπρωμένο του καὶ τὸν προορισμό του**», λέει ἡ Γερόντισσα, γράφοντας στὸν Ἄμπε.

■ Γλωσσολαλιὰ

Στὴν σελ. 10, ἀναφέρονται τὰ «χαρίσματα» τῆς Γερόντισσας, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν λείπει καὶ τὸ «χάρισμα» τῆς γλωσσολαλιᾶς.

«**Τὸ φαινόμενο τῆς γλωσσολαλιᾶς δὲν εἶναι καινούργιο. Εἶναι γνωστὸ στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα (Πυθία) καὶ σὲ ἄλλες ἐξωχριστιανικὲς θρησκείες π.χ. μεταξὺ τῶν Δερβίσηδων... Στὴν Ἀγγλία τὸ φαινόμενο παρουσιάστηκε στοὺς Κουακέρους καὶ στοὺς Μεθοδιστές, στοὺς Μορμόνους καὶ σὲ ἄλλες ἀμερικανικὲς αἱρέσεις**»¹⁹.

Ἐκτὸς τὰ παραπάνω, συμπεραίνουμε μὲ ἀσφάλεια ἀπὸ ποῦ κληρονόμησε τὸ «χάρισμα» ἡ Γερόντισσα, ἀφοῦ τόσο πολὺ συνδέθηκε μὲ τοὺς Κουακέρους καὶ τοὺς Μεθοδιστές.

«**Τὸ φαινόμενο τῆς αὐτονομίας τῆς γλώσσας, ποὺ μιλάει ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀποτελεῖ γιὰ τὶς ὁμάδες αὐτὲς ἀπόδειξη τοῦ βαπτίσματος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος**»²⁰.

* * *

■ Χορτοφαγία

Φεύγοντας ἀπὸ τὴν εἰσαγωγή, πηγαίνουμε στὴν σελ. 28.

Ἐκεῖ γράφει πὼς ἡ Γερόντισσα ἔμεινε ἀρχικὰ μὲ κάποια κυρία Bright, κοντὰ στὴν ὁποία ἔγινε **ὑποχρεωτικὰ χορτοφάγος**.

Ἦρπει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε τὴν ὑποκρισία τῆς συγγραφέως, τὴν παραπλάνηση καὶ τὶς ἀντιφάσεις σχετικὰ μὲ τὸ βίο τῆς Γαβριηλίας. **Γίνεται** δηλαδὴ προσπάθεια νὰ πειστεῖ ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ **χορτοφαγία** δὲν ἔχει σχέση μὲ θρησκευτικὰ «πιστεύω», ἀλλὰ **σχεδὸν τῆς ἐπιβλήθηκε** ἀπὸ τὶς συνθήκες.

Ἄν ὁμως τὰ πράγματα ἔχουν ἔτσι, γιατί, ὄχι ἀπλῶς μετεῖχε, ἀλλὰ προσκλήθηκε σὲ *συνέδριο ὑγιεινῆς διατροφῆς καὶ φυσικῆς θεραπείας*, τὸ ὁποῖο ἀποτελοῦσε ἔμπνευση τοῦ ἰδίου τοῦ Γκάντι (σελ. 67-68); **Ποιὸς** θὰ μπορούσε νὰ ξέρει ὅτι εἶναι **χορτοφάγος**, ἀφοῦ τῆς **ἐπιβλήθηκε**; **Γιατί** (σελ. 91) ἀκόμα καὶ στὸ Μοναστήρι, δὲν ὑπακούει καὶ δὲν μετέχει στὴν κοινὴ τράπεζα, ἀλλὰ, ὅπως μὲ περιφρόνηση πρὸς τὶς ἄλλες Μοναχὲς ἀναφέρει ἡ συγγραφέας, «*ταραμάδες καὶ βακαλάους δὲν τρώει ἐκεῖνη*»;

Ἡ ἀπάντηση εἶναι μία: **Ahimsa (μῆ-βία)**.

«**Αὐτὴ ἡ μῆ-βία, ἡ Ahimsa, περιλαμβάνει ὅλες τὶς ἐκφράσεις τῆς δημιουργίας ἀκόμα καὶ τὰ ἔντομα καὶ τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά**», γιατί «μὲ

---

¹⁹. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ὁμάδων*, σελ. 175.

²⁰. Αὐτόθι, σελ. 163.

τὸ νὰ βλέπτει κανεὶς κάποιον ἢ κάτι ἄλλο, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ βλέπτει ἀκριβῶς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του»²¹.

Σύμφωνα μ' αὐτὲς τὶς ἀπόψεις, οἱ Τζαϊνιστὲς μοναχοὶ ἀπογορεύεται νὰ τρῶνε στὸ σκοτάδι καὶ χωρὶς κάλυμμα στὸ στόμα τους, γιὰ νὰ μὴ φᾶνε κατὰ λάθος κάποιο ἔντομο.

• **Εἶναι** ἄσχετο μ' ὅλα αὐτὰ τὸ γεγονός, **ὅτι** ἡ ἴδια μαλῶνει κάποιον ποὺ σκότωσε ἓνα κουνούπι (σελ. 134-135); **Ὅτι** στέλνει μὲ τὰ πνευματικοπαίδια (;) τῆς χαιρετισμοὺς σὲ συγκεκριμένα δέντρα, τῶν ὁποίων τὰ κλαδιὰ κρατάει; **Ὅτι** λυπᾶται τόσο πολὺ γιὰ τὰ φυτὰ ποὺ μαραίνονται καὶ μάλιστα τὰ θάβει ἀντὶ νὰ τὰ πετάει, ὅταν φυσικὰ δὲν τὰ ἀνασταίνει (σελ. 58); **Πολὺ** δὲ περισσότερο, πῶς εἶναι ἄσχετη ἡ ἄποψή τῆς πῶς ἂν κουρασμένοι πιάσουμε ἓνα δέντρο, αὐτὸ θὰ μᾶς δώσει ἀπ' τὴν δύναμή του ποὺ τοῦ δίνει ὁ Θεὸς (σελ. 134);

* * *

■ Ὀλιστικὴ θεώρηση τοῦ κόσμου

Ὅλα τὰ παραπάνω μᾶς παραπέμπουν στὴν λεγόμενη «ολιστικὴ θεώρηση τοῦ κόσμου», ἡ ὁποία περιλαμβάνει ἀκόμα καὶ τὸν Θεὸ καὶ ἡ ὁποία προβάλλεται ἀπ' ὅλες τὶς κινήσεις καὶ ομάδες τῆς «Νέας Ἐποχῆς».

Ὅ Θεὸς δὲν ἐκλαμβάνεται ὡς Πρόσωπο· ταυτίζεται μὲ τὸ Παγκόσμιο ἢ Συμπαντικὸ Πνεῦμα ἢ τὴ ζωσα ἐνέργεια τοῦ σύμπαντος ποὺ προβάλλεται σὲ ποικίλες μορφές. **Ὁ** ἴδιος ὁ ἄνθρωπος εἶναι προβολὴ αὐτῆς τῆς Κοσμικῆς Ὑπερσυνειδητότητας²², «ἀκόμα καὶ ἡ διατροφή ἐπιλέγεται μὲ κεντρικὸ σκοπὸ τὴν διεύρυνση τῆς συνειδητότητας»²³, «ἀναζητοῦμε ἓνα τρόπο ὑπαρξῆς τῆς ἁρμονίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ μὲ ὅλα τὰ ζῶντα ὄντα, μὲ τὴν φύση καὶ τὸν κόσμον»²⁴, γιὰτὶ «τὰ πάντα εἶναι συμπεκνωμένες ποσότητες ἐνέργειας»²⁵.

Ἴσως καὶ πάλι φαντάζουν ὑπερβολικὲς οἱ σκέψεις μας σὲ μερικούς. **Αὐτοὶ** ὅμως ἄς μᾶς ἐξηγήσουν,

• γιὰτὶ ἡ Γερόντισσα μᾶς παροτρύνει: «*Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης*

21. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 183.

22. Αὐτόθι, σελ. 71.

23. Αὐτόθι, σελ. 117.

24. Αὐτόθι, σελ. 72.

25. Αὐτόθι, σελ. 74.

της διανοίας σου» και σπεύδει να επεξηγήσει: «τὸ σύμπαν δηλαδὴ» (σελ. 199);

Ἄρα, κατ' αὐτήν, ταυτίζεται τὸ σύμπαν μὲ τὸ Θεό, ἢ κτίσις μὲ τὸν Κτίσαντα, γεγονός που ἀποδεικνύει τὴν υἰοθέτηση ἐκ μέρους τῆς τῆς **ὀλιστικῆς θεωρήσεως** τοῦ κόσμου πού, ὅπως ἤδη εἶπαμε, διδάσκει περιληπτικὰ πὼς **«Ἐν ὑπάρχει κανένας διαχωρισμός, τὰ πάντα εἶναι ἓνα καὶ μ' αὐτὸ τὸ ἓνα ταυτίζεται ὁ ἄνθρωπος»**²⁶.

Μάλιστα ἀποκαλεῖ τὸν ἄνθρωπο «Θήραμα» καὶ διερωτᾶται (στὴν σελ. 489), πῶς μπορούμε νὰ τρῶμε κρέας, ἐνῶ τὸ ζῶο ὑποφέρει καὶ μαρτυρεῖ.

Ἄσφαλῶς θὰ ἀγαποῦσε τὰ ζῶα περισσότερο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Δημιουργό τους, ὁ ὁποῖος εἶπε στὸν Ἀπόστολο Πέτρο: «*θῦσον καὶ φάγε*» (Πράξ. 1, 13), καὶ στὸν Ἀδάμ: «*Ὁ ἐστὶ ζῶν, ὑμῖν ἔσται εἰς βρῶσιν*» (Γεν. 9, 23).

Θὰ τὰ ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο πού ἔγραψε στὸν Τιμόθεο ὅτι «*πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον*» (Α' Τιμ. 4, 4), ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας πού, βασιμμένη σ' αὐτά, καθαιρεῖ τοὺς κληρικούς οἱ ὁποῖοι «*διὰ βδελυρίαν ἀπέχουν τοῦ κρέατος καὶ ὄχι γιὰ ἄσκησιν*» (ΝΑ' καὶ ΝΓ' Κανόνες Ἁγ. Ἀποστόλων, ΙΔ' Ἀγκύρας).

Πρέπει νὰ ποῦμε ἐδῶ, ὅτι ἡ **ὀλιστικὴ θεώρηση** σχετίζεται στενὰ μὲ τὴν **χορτοφαγία**. **Ἐνδεικτικὰ** γι' αὐτὸ τὸν συσχετισμὸ εἶναι τὰ λόγια τοῦ γκουρού Σάϊ Μπάμπα πού λέει μὴντας ἀκόμα καὶ ἐπτάχρονα παιδιὰ στὴν χορτοφαγία: «*εἶσαι ὅ,τι τρῶς*»²⁷.

Μὲ τὴν **ὀλιστικὴ θεώρηση** συνδέεται ἐπίσης στενὰ καὶ ἡ ἄποψη τῆς Γαβριηλίας πὼς **τὸ μαῦρο φορεμένο κατάσαρκα** ἀφαιρεῖ τὴν ζωτικότητα τοῦ ἀνθρώπου²⁸ (γράφει *ζωτικὴ ἢ συμπαντικὴ ἐνέργεια*), πού ἀντιτίθεται στὴν υἰοθέτηση ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ μαύρου χρώματος ὡς ἱερατικοῦ, ὡς χρώματος δηλαδὴ πού «ἀναπαύεται» σὲ ἀνθρώπους φορεῖς τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τῆς μοναδικῆς ἀληθινῆς Ζωτικότητος (Τὸ Ζωοποιόν).

* * *

26. Αὐτόθι, σελ. 71.

27. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 164.

28. ● **«Στὴ φωτογραφία, παρατηρήστε τὴν ἄσπρη μπλούζα πού φόρεσε πάνω ἀπὸ τὸ ζωστικὸ τῆς γιὰ νὰ πάρει ἀγκαλιὰ τὸ μωρό. Ἐλεγε ὅτι τὸ μαῦρο ροῦχο ἀπορροφᾷ τὴ ζωτικότητα ὅταν τὸ φορᾶμε κατάσαρκα»** (*Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς Ἀγάπης*, σελ. 131).

■ **Yama**

Λανθασμένη όμως και σαφώς αντιεκκλησιαστική είναι και η πεποίθηση της Γερόντισσας πώς τὸ σέξ, ἀκόμα καὶ μέσα στὸ γάμο, εἶναι ἀντιθεϊκὸ (σελ. 386).

Αὐτὸ στὸν Ἰνδουϊσμὸ ὀνομάζεται Yama καὶ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο στάδιο τῆς *γιόγκα*, ἐντασσόμενο στὴν αὐτοσυγκράτηση²⁹.

Φυσικὰ τὸ Yama, ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς Πρωτοπλάστους σχετικὰ μὲ τὴν ἀναπαραγωγὴ τοῦ γένους, μὲ ὀλόκληρη τὴν Παλαιὰ καὶ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ἀλλὰ καὶ τοὺς κανόνες τῶν Πατέρων³⁰.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν μᾶς ξαφνιάζουν διόλου. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς ἔχει ἀρκούντως προειδοποιήσει γιὰ τὶς ἀπόψεις τῆς Γερόντισσας καὶ κάθε Γερόντισσας, γράφοντας πρὸς τὸν Τιμόθεο: *«Τὸ δὲ Πνεῦμα ρητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων... κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν»* (Α' Τιμ. 4, 1-3).

* * *

■ **Ἀνυπαρξία - Νέκρωσις**

Μιὰ ἄλλη ἐπικίνδυνη ἰνδουϊστικὴ ἄποψη ποὺ διαχέεται στὸ βιβλίο εἶναι ὅτι δῆθεν ὁ σκοπὸς τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἡ **ἀνυπαρξία**.

Εἶναι, φανταζόμαστε, περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς ἐσφαλμένο καὶ μαρτυρεῖ ἰνδουϊστικὴ ἀντίληψη τῶν πραγμάτων.

• Διαβάζουμε σχετικὰ στὴν **σελ. 39**: *«εἶχα πεθάνει»* καὶ πιὸ κάτω: *«σὲ λίγα λεπτά, ἡ νέκρωσις»*.

Τί σημαίνει ἡ λέξη «**νέκρωσις**»; Ἄν ὁ ὅρος ταυτίζεται μὲ τὸν πατερικὸ ὄρο «νέκρωσις τῶν παθῶν», τότε πραγματικὰ ἐνιστάμεθα. Ἀποτελεῖ μεγίστη πλάνη τὸ νὰ πιστεύει κάποιος πὼς αὐτὸ ποὺ οἱ Πατέρες μας πέτυχαν, χωρὶς μάλιστα νὰ τὸ ἀναγνωρίζουν, μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ σκληροὺς ἀσκητικοὺς ἀγῶνες δεκάδων χρόνων, ἀποσυρόμενοι ἀκόμα καὶ στὰ βάθη τῆς ἐρήμου, τὸ πέτυχε ἡ Γερόντισσα Γαβριηλία, σὲ λίγα μόνο λεπτά τῆς ὥρας καὶ χωρὶς νὰ καταβάλλει τὸν παραμικρὸ κόπο.

Ἄλλωστε ἡ ἀκοπίαστη μεταστροφὴ ὑπὸ τὸν ὄρο «ἀναγέννηση»

---

29. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουῖσμός...*, σελ. 171.

30. Βλ. π.χ. Α' Κορ. 7, 1-9 καὶ 28, Μάρκ. 1, 6-10· Κανὼν ε' Ἀγίων Ἀποστόλων· Ἰωάν. Χρυσοστόμου, *Ὁμιλία 17*, PG 255, κ.ἄ.

είναι πολύ «in» στον προτεσταντικό χώρο³¹, τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὁποίου, γνώρισε ἀπὸ πολὺ κοντὰ ἢ Γαβριηλία.

Τὸν ἴδιο, σημειωτέον, ὄρο, χρησιμοποιεῖ καὶ ἡ συγγραφέας στὴν σελ. 193, ἀλλὰ καὶ στὴν 3, ταυτίζοντάς τον μάλιστα μετὰ τὴν «νέκρωση» ποὺ εἶδαμε πρὸ πάνω.

Παρόμοια ὁμως συναντᾶμε καὶ σ' ἄλλα σημεῖα τοῦ βιβλίου:

● **στὴν σελ. 215**, ἡ Γερόντισσα δὲν κρῶνει, δὲν πεινάει καὶ δὲν τὴν ἐνοχλοῦν τὰ καυσαέρια, διότι δὲν ὑπάρχει· παρερμηνεύει μάλιστα τὰ λόγια τοῦ ὁσίου Νείλου ποὺ ἀναφέρονται στὴν ταπείνωση, γιὰ νὰ στηριχθεῖ τὸ ἰνδουϊστικὸ δόγμα τῆς νεκρώσεως.

● **Στὴν σελ. 356**, δίνει ὁδηγίες γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ποὺ δὲν θὰ ἔχουμε ὑπόσταση³².

● **Στὴν σελ. 365**, ἀναφέρει ξανὰ πὼς δὲν ὑπάρχει(!).

● **Στὴν σελ. 153**, μιλάει γιὰ ἀπάθεια ταυτίζοντάς τὴν μετὰ τὴν ἀναισθησία καὶ δέχεται τὸ πεπρωμένο, ἀλλὰ καὶ τὴν μετεμψύχωση («ἂν ἤθελε ὁ Θεὸς μποροῦσε νὰ μὲ κάνει ἄλλο πρᾶγμα»), ἐνῶ θεωρεῖ τὴν ἀκίνησία μεγάλη πρόοδο στὴν πνευματικὴ ζωὴ³³.

Ἦστώσο, οὔτε αὐτὰ δὲν μᾶς εἶναι ἄγνωστα.

«Κατὰ τὸν Σάϊ Μπάμπα ὅποιος ἀποκτήσει τὴν πραγματικὴν Εἰρήνην καὶ τὴν βιώσει δὲν νοιώθει καθόλου τὴν ταραχὴν καὶ τὴν σύγχυσιν ποὺ ἐπικρατεῖ στὸν κόσμον... Εἰρήνην σημαίνει παραίτηση ἀπὸ τὴν δραστηριότητα τῶν αἰσθήσεων, δηλαδὴ τὸ νὰ μὴ βλέπει κανεὶς τί γίνεται γύρω του, νὰ μὴ ἀκούει, νὰ μὴ αἰσθάνεται... νὰ μὴ ἔχει τὴν αἴσθησιν ὅτι ὑπάρχει»³⁴. «Ἀλλὰ καὶ ἂν ἕνα ὄν ἐπιστρέψει στὴν ἀνεκδήλωτη κατάστασιν τοῦ ΕΝΟΣ δηλαδὴ στὴ μὴ-ὑπαρξιν καὶ στὴν ἀνάπαυσιν, θὰ ἀρχίσει πάλιν τὴν ἴδιαν περιπέτειαν, γιὰτὶ κάθε πρᾶγμα ὑπόκειται σὲ περιοδικὴν ὑπαρξιν καὶ μὴ ὑπαρ-

---

31. ● «Ἡ προτεσταντικὴ, τύπου Διαφωτισμοῦ, πολιτικὴ θρησκεία τῆς Ἀμερικῆς ἔχει στὸν πυρῆνα τῆς μίας πίστης στὸ δόγμα τῆς ἀκαριαίας, ἀκοπίστης καὶ κατὰ ἕνα μαγικὸ τρόπο μεταστροφῆς καὶ ἀλλαγῆς. Γιὰ τοὺς συντηρητικὸς προτεστάντες αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ ἐκδηλώνεται ἀπὸ μόνῃ τῆς ὡς “ἀναγέννηση”. Οἱ μοντέρνοι ὁμως ἀπόγονοι τῶν ἀνθρωπιστῶν τοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ οἱ δικοὶ μας ἐκκοσμικευμένοι Ἀμερικανοὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ πιστεύουν καὶ αὐτοὶ στὴν “ἀναγέννηση” ἀλλὰ μετὰ τὴν μορφή μιᾶς κοσμικῆς μεταστροφῆς» (FRANK SCHAEFFER, Ἀναζητώντας..., σελ. 41).

32. ● «Ὁ πνευματικὰ προχωρημένος ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔφτασε νὰ μὴ ἔχει ὑπόσταση», (Ἀσκητικὴ..., σελ. 356).

33. ● «Ξέρω κάποιον ποὺ τόσο συνήθισε στὴν ἀκίνησιαν, ποὺ τὴν ἔκανε βίωμά του καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ χάρισαν γι' αὐτὸ φτερά ἀόρατα. Ἔτσι γυρίζει καὶ στὴ Γῆ καὶ στὸν οὐρανὸ καὶ στὸ ἀόρατο σύμπαν», (Ἀσκητικὴ..., σελ. 179).

34. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, Διαλογισμός..., σελ. 179.

ξη, σὲ δράση καὶ σὲ ἀνάπαυση»³⁵, κατὰ τὴν Μπλαβάτσκυ³⁶ ἰδρύτρια τῆς Θεοσοφίας³⁷.

Ἐπίσης ὁ π. Ἀντώνιος μᾶς λέει, ὅτι «οἱ διάφορες τεχνικὲς λυτρώσεως στὸ χῶρο τῆς ἰνδουϊστικῆς θρησκευτικότητας εἶναι προσπάθειες ἐλευθερίας τόσο ἀπὸ τὴν ζωὴ ὅσο καὶ ἀπὸ τὸ θάνατο»³⁸.

* * *

Ἄς δοῦμε ὅμως καὶ ἄλλα στοιχεῖα, ποὺ ἐπιβεβαιώνουν τὴν σχέση τῆς Γερόντισσας μὲ τὴν γιόγκα καὶ τὸν διαλογισμὸ μέσα ἀπὸ τὶς ἐμπειρίες της. «**Ἐνα** τέτοιο εἶδος ἐμπειρίας... (ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴν γιόγκα)... εἶναι τὰ λεγόμενα ἀστρικὰ ἢ ἐξωσωματικὰ ταξίδια»³⁹.

Θὰ πρέπει ἐδῶ νὰ ἀναρωτηθοῦμε ἂν αὐτὰ τὰ ταξίδια ἔχουν σχέση μὲ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Γερόντισσα γινόταν ἀόρατη μὲ τὴν βοήθεια τῶν ἀγγέλων (σελ. 192)⁴⁰, οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν μετέφεραν παντοῦ (σελ. 103)!

---

35. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 176.

36. «**Ἡ** Μπλαβάτσκυ ἦταν Ρωσίδα γερμανικῆς καταγωγῆς... **Σὲ** ἡλικία 17 ἐτῶν παντρεύτηκε τὸ στρατηγὸ Μπλαβάτσκυ καὶ μετὰ τρεῖς μῆνες τὸν ἐγκατέλειψε... δραστηριοποιήθηκε σὰν μέντιουμ στὴν Ἀμερική... **Ἰ**δρυσε πνευματιστικὸ κύκλο μὲ τὴν ὀνομασία “θαυματουργικὴ Λέσχη” (Miracle Club). **Ἐ** κύκλος αὐτὸς μετονομάσθηκε στὶς 17-11-1875 σὲ “Θεοσοφικὴ ἔταιρία” (π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 91. **Π**ρβλ. καὶ τὸ κατατοπιστικότατο βιβλίο τοῦ Ν. ΣΤΑΥΡΙΑΝΙΔΗ, *Θεοσοφία-Νέα Ἐποχὴ*, Ἀθήνα 1997).

37. Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς στόχους τῆς κινήσεως αὐτῆς ἦταν καὶ οἱ ἐξῆς:

- «**Ἐ**νοποίηση τῶν θρησκευτῶν χωρὶς φυλετικὲς, κοινωνικὲς καὶ θρησκευτικὲς διαφορὲς, σπουδὴ τῶν παγκοσμίων θρησκευτῶν μὲ σκοπὸ τὴν διαμόρφωση ἐνιαίας παγκόσμιας ἠθικῆς, ἀναζήτηση καὶ ἀνάπτυξη τῶν κρυφῶν θεϊκῶν δυνάμεων μέσα στὸν ἄνθρωπο» (αὐτόθι σελ. 92). «**Ἡ** διδασχὴ τῆς κίνησης εἶναι μυστικὴ. **Τὰ** μέλη ὑπόσχονται νὰ τηροῦν μυστικὸ “πᾶν ὅ,τι συστηθῆ”... οἱ ὅπαδοι εἶναι ἐλεύθεροι νὰ διατηροῦν καὶ δευτέρη ἰδιότητα, νὰ εἶναι δηλαδὴ μέλη μιᾶς ἐκκλησίας ἢ θρησκείας... κάθε ὅπαδος πρέπει νὰ δεχθεῖ ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ὀφείλουν τὴν ὑπαρξὴ τους στὴν “Μεγάλῃ Λευκῇ Ἀδελφότητα” καὶ καμμιά ἀπ’ αὐτὲς δὲν μπορεῖ νὰ διεκδικεῖ ἀποκλειστικότητα... **Μ** αὐτὴ τὴν βάση ἐπιδιώκεται ἡ ἐνότητα τῶν θρησκευτῶν... **Κ**ατὰ τὴν ἄποψη τῆς κίνησης δὲν ὑπάρχει διάκριση ἀνάμεσα στὸν δημιουργὸ καὶ τὴν δημιουργία...» (αὐτόθι, σελ. 94-95 κ.έ. γιὰ περισσότερες πληροφορίες).

38. Αὐτόθι, σελ. 170.

39. Αὐτόθι, σελ. 176.

40. • «**Τ**ὴν παραμονὴν ποὺ θὰ ἔβγαине ὁ Μπάμπα Ἄμπε ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο, βρῖσκω τὸν σταθμάρχη καὶ τοῦ λέω:

- **Ἐ**χω μιὰ μικρὴ παράκληση. **Θ**ὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ μείνω ἀκόμα ἓνα βράδυ;
- **Μ**ὰ πότε φθάσατε, πέρασαν κι ὅλας οἱ 48 ὥρες ποὺ ἔχετε δικαίωμα;

- **Ἀ**χ δὲν με εἶδατε; **Μ** ἔκαναν ἀόρατη φαίνεται οἱ ἄγγελοι! **Ἐ**ρετε, εἶμαι ἐδῶ 14 μέρες».

«**Όταν** κάνει κανείς καθημερινά αυτοσυγκέντρωση και άφοσιώνεται σε μιὰ άπαλή καθαρή έμπνευση που δέν περιέχει διατυπωμένα μηνύματα, μπορεί στην διάρκεια τής έμπειρίας του να προσδιορίσει τὸ περιεχόμενό της και να τὸ καταγράψει. **Ἡ** MC Lean υποστηρίζει πὼς πρόκειται για μηνύματα ἀγγέλων ἢ τῶν Devas, τῶν πνευμάτων τής φύσης»⁴¹. «**Αὐτὲς** οἱ ἐκδηλώσεις δέν εἶναι κινητικές, ἀλλὰ συναισθηματικές. **Όταν** οἱ ἐσωτερικὲς αὐτὲς κινήσεις εἶναι εὐγενικὲς και ὑποβοηθητικές, ἐκλαμβάνονται ἀπὸ τοὺς πνευματιστὲς σὰν καθοδήγηση τοῦ ἐσωτερικοῦ δασκάλου, σὰν φωνὴ τής συνειδήσεως ἢ και σὰν φωνὴ ἀγγέλου»⁴².

Μποροῦμε, λοιπόν, να ἀρνηθοῦμε πὼς ἡ διδαχὴ τής Γερόντισσας ταυτίζεται με τὰ παραπάνω ἀποκρυφιστικὰ φαινόμενα, ὅταν ἡ ἴδια διακηρύσσει πὼς δῆθεν ἡ φωνὴ που ἀκοῦμε μέσα μας εἶναι ὁ φύλακας ἀγγελὸς μας και μᾶς προτρέπει να καθόμαστε και να ἀκοῦμε αὐτὴ τὴν φωνή⁴³ (σελ. 176-177); **Εἶναι** ἄσχετο μ' ὅλα αὐτὰ τὸ γεγονός, ὅτι δῆθεν οἱ ἀγγελοὶ τὴν μετέφεραν παντοῦ, ἢ τὴν ἀκολουθοῦσαν ὡς «γαλάζια ἀνταύγεια» (σελ. 482) και τής ἔγραφαν μηνύματα στὸν τοῖχο (σελ. 146);

* * *

■ Διαλογισμὸς

Ἄς ἀναλύσουμε ὁμως λίγο, τὶ μπορεί να σημαίνει ἡ παρότρυνση να ἀκοῦμε τὴν ἐσωτερικὴ μας φωνή.

Ἡ τεχνικὴ αὐτὴ ὀνομάζεται *διαλογισμὸς* και εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη γι' αὐτὸν που τὴν ἐξασκεῖ καθὼς μπορεί να προκαλέσει ἀνεπανόρθωτες βλάβες.

---

41. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, Γκουρουϊσμός..., σελ. 203.

42. Αὐτόθι, σελ. 204.

43. ● «– Γερόντισσα, αὐτὴ ἡ κρυφὴ φωνὴ που ἀκοῦμε πολλὲς φορὲς εἶναι ὁ ἀγγελὸς μας;

– **Ναί**, και πρέπει να τὸ ἀντιληφθοῦμε. **Να** τὸ διευκρινήσουμε. **Και** σιγά-σιγά ὁ Θεὸς θα μᾶς δώσει ἀγία δύναμη...».

→ **Έχουμε** ἄρα στὸ σημεῖο αὐτὸ *ξεκάθαρη τὴν παρότρυνση γιὰ διαλογισμὸ*, ἐνῶ εἶναι προφανὴς ἡ πλάνη πὼς μέσα μας κατοικεῖ ὁ φύλακας ἀγγελος. **Αὐτὸ** που πρέπει να ἀκούσουμε *διαλογιζόμενοι* δέν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ πονηρὸ και ἀκάθαρτο πνεῦμα. **Έπειδὴ** ὁμως ἡ Γερόντισσα ἀντιλαμβάνεται πολὺ καλὰ πὼς αὐτὰ δέν συμβαδίζουν με τὴν Ὁρθόδοξο Πίστη και πολλοὶ θα καταλάβουν τὴν ὑπαρξὴ τοῦ Πονηροῦ στὴν διαδικασία αὐτὴ, σπεύδει να προλάβει τὶς ἀντιρρήσεις, λέγοντας:

«**Να** εἶστε σίγουροι και να μὴν ἀκοῦτε τὸν κόσμο που μιλάει γιὰ πειρασμοὺς και πειρασμοὺς...» (σελ. 176). **Θα** μπορούσαμε μάλιστα να ἐκλάβουμε τὴν παρότρυνση αὐτὴ ὡς ἀρνηση τής ὑπάρξεως τοῦ Διαβόλου, ἡ ὁποία πολὺ βολεῦει τέτοιες πειρασμικὲς καταστάσεις.

Δυστυχῶς ὁμως εἶναι πολυδιαφημισμένη καὶ διαδεδομένη σήμε-
ρα παγκοσμίως, ἐνῶ **σὲ καμμία περίπτωση δὲν συμβαδίζει μὲ τὴν
ιδιότητα τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ**, ἀφοῦ καταργεῖ τὸν Χριστὸ
ὡς ἱστορικὸ πρόσωπο καὶ θεωρεῖ τὸν κάθε ἄνθρωπο θεό.

Παράλληλα ὁ διαλογισμὸς, γιὰ διαφημιστικὸς σκοποῦς, προ-
βάλλεται ὡς μέθοδος χαλάρωσης, εὐεξίας καὶ ὁμορφιάς.

Ὁ ἴδιος ὁ γκουροῦ Σατιανάντα, δὲν ἀρνεῖται πὼς εἶναι *ρίσκο*⁴⁴.

Μὲ τὸν διαλογισμὸ προσπαθοῦμε «*νὰ συναντήσουμε τὸ θεὸ πού
βρίσκεται μέσα μας*».

Κατὰ τὴν διδασκαλία αὐτῆ, «*ὁ ἄνθρωπος εἶναι μιὰ πνευματικὴ
δύναμη, μιὰ σπῖθα τῆς θείας δημιουργικῆς οὐσίας...*»⁴⁵.

Μ αὐτὸ συμφωνεῖ βεβαίως καὶ ἡ Γερόντισσα Γαβριηλία πού
λέει, ὅτι

• «*Ὁ Θεὸς εἶναι μέσα μας καὶ μᾶς μιλάει στὴν σιωπῆ*» (σελ. 410),
ὅτι «*Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε τὴν Συνείδηση: τὸν Ἐαυτὸ Του*» (σελ. 308), ὅτι
τὸ καλὸ «*ὑπάρχει μέσα σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς σπινθήρας τοῦ
Θεοῦ*» (σελ. 253), ὅτι «*ἔχουμε ὅλοι σπινθήρα Χριστοῦ στὴν ψυχῆ*» (σελ.
325), ὅτι «*ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τὴν σχέση τοῦ
ἑαυτοῦ μας μὲ τὸν ἑαυτὸ μας*» (σελ. 302).

Φαίνεται, λοιπόν, ὅτι ἡ Γερόντισσα ἀγνοοῦσε τὴν λέξη προσ-
ευχὴ μὲ τὴν ὀρθόδοξη ἔννοια, γινώριζε ὁμως πολὺ καλὰ τὴν μέθοδο
τοῦ *διαλογισμοῦ*. **Αὐτὸ φαίνεται** καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς, ὅτι μιλάει γιὰ
«*κατάσταση προσευχῆς*»⁴⁶ (σελ. 69, 78), γιὰ σιωπηλὴ προσευχὴ καὶ
περισυλλογὴ (σελ. 102) καὶ ἀποκαλεῖ τὴν προσευχὴ ἐνέργεια καὶ
δύναμη (σελ. 344), ὅ,τι δηλαδὴ ὑποστηρίζουν οἱ ὄπαδοὶ τῆς «*αὐτο-
θεώσεως*».

«Ἡ δύναμη τῆς προσευχῆς εἶναι μιὰ φανέρωση ἐνέργειας»⁴⁷, ἀνα-

---

44. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 173.

45. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Αὐτογνωσία...*, σελ. 95.

46. **Ἡ** περιγραφή ἀπὸ τὴν Γαβριηλία τοῦ καθαρὰ αἰσθησιακοῦ ὄραματος
πού ἀκολουθεῖ αὐτὴ τὴν κατάσταση προσευχῆς (σελ. 78), ἀποδεικνύει τὸ δια-
λογιστικὸ περιεχόμενό της:

• «**Μιὰ** μέρα, ἦταν μεσημέρι, βρισκόταν σὲ κατάσταση προσευχῆς. **Καὶ** τότε
δέχθηκε ἓνα Ὅραμα, μιὰν Ἐπίσκεψη... [Γερ. Γαβριηλία]: «**Τὰ** μαλλιά *Του* καστανὰ
σκοῦρα. **Τὸ** δέρμα *Του* σιταρίσιο. **Εἶχα** αὐτὴν τὴν ἐμπειρία ἀλλὰ τὴν εἶχα ὡς ἐδῶ.
Μόνο τὰ μάτια *Του* εἶδα. **Μόνο** τὰ Μάτια *Του* καὶ τὸ Μέτωπο εἶδα... **Ἄζεχα**στα... πολὺ
ὑπερκόσμια... **Καστανά**, γεμᾶτα *Ζωῆ* καὶ *Φῶς*. **Σὰν** νὰ μὴν ἦταν ἀνάγκη νὰ μιλήσουν.
Ἦταν μόνο τὰ Μάτια *Του* καὶ ἦταν πολὺ κοντὰ στὰ δικά μου».

Μάλιστα αὐτὸ τὸ ὄραμα τὸ εἶδε στὰ Ἱμαλαῖα, «*πρωτεύουσα*» τῆς Ἰνδοῦ-
στικῆς φιλοσοφίας.

47. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Αὐτογνωσία...*, σελ. 60.

φέρει ο Peale, ἐννοῶντας ἀσφαλῶς τὸν διαλογισμό. «**Ὁ** διαλογιζόμενος ἐπιθυμεί ἐξωτερικὴ σιωπὴ... γιὰ νὰ ἀκούσει τὴν φωνὴ τῆς ἐσωτερικῆς σοφίας»⁴⁸.

* * *

■ Θετικὴ σκέψη

Μὲ τὴν τεχνικὴ ὁμως τοῦ διαλογισμοῦ δὲν εἶναι ἄσχετο καὶ τὸ δόγμα τῆς «θετικῆς σκέψης»⁴⁹, τὸ ὁποῖο δὲν ἀπουσιάζει ἀπὸ τὸ βιβλίο.

Τὸ δόγμα αὐτὸ πολὺ ἀπλὰ καὶ συνοπτικὰ διδάσκει τὰ ἐξῆς:

«**Ὁ** ἄνθρωπος κατασκευάζει στὸ ὑποσυνείδητό του τὴν εὐτυχία του ἢ τὴν δυστυχία του. **Ὁ** Θεὸς (τὸ ὑποσυνείδητο), ποὺ σᾶς ἔδωσε τὴν ἐπιθυμία, θὰ σᾶς δείξει καὶ τὸν δρόμο γιὰ τὴν ἐκπλήρωσή της... **Ὁ** ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἐνεργοποιήσει τὸ Θεὸ μέσα του μὲ τὴν σκέψη»⁵⁰.

● **Ἀντίστοιχα**, ἡ Γερόντισσα πιστεύει πὼς **τὸ μυαλὸ καὶ ἡ φαντασία δημιουργοῦν τὸ κρῦο** (σελ. 66) **καὶ τὴν ἀρρώστια** (σελ. 71), ἐνῶ ἡ ἴδια **θεραπεύει αὐτὲς τὶς καταστάσεις**, ποὺ μόνον τους οἱ ἄνθρωποι δημιουργοῦν, **μὲ τὰ «χαρισματικά» τῆς χέρια**.

Ὁ Peale («ἱεραπόστολος» τῆς «θετικῆς σκέψης») διακηρύσσει πὼς «**ὅπως σκέπτεσαι ἔτσι θὰ εἶσαι**» καὶ ὅτι «**μπορεῖς νὰ ἀρρωστήσεις τὸν ἑαυτό σου μὲ τὶς σκέψεις σου**»⁵¹.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κίνηση *Σίλβα Μάϊντ Κοντρόλ* ὑποστηρίζει ὅτι: «**Μπορεῖ κανεὶς νὰ θεραπεύσει μὲ τὰ χέρια**»⁵².

● **Τὸ** ἴδιο πρεσβεύει καὶ ἡ Γερόντισσα, λέγοντας πὼς ἀκόμα καὶ χρήματα μποροῦμε νὰ ἀποκτήσουμε **«ἀρκεῖ νὰ τὸ σκεφτοῦμε»** (σελ. 227), πὼς ὅλες τὶς [ἐπιθυμίες] ἐκπληρώνει ὁ Θεὸς **ἀρκεῖ νὰ ἔχουμε τὴν λαχτάρα** (σελ. 362) καὶ πὼς ἂν ὁ ἄνθρωπος δὲν πάρει τὸ μάθημά του μὲ τὴν μία, κάτι τρέχει στὸ ὑποσυνείδητό του (σελ. 362).

48. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 65.

49. «**Ἡ** κίνηση γύρω ἀπὸ τὴν *δύναμη τῆς σκέψης* ἐμφανίζεται ἤδη στὸν περασμένο αἰῶνα. **Ὁ** Ralph Waldo Emerson (1803-1882) διακήρυξε πὼς ἡ μόνη πραγματικότητα εἶναι τὸ θεϊκὸ στοιχεῖο, ποὺ βρίσκεται μέσα στὸν ἄνθρωπο, χρησιμοποίησε τὴν ὑπνωση μὲ σκοπὸ νὰ ἀφυπνίσει τὶς ἐσωτερικὲς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὑποσχέθηκε μὲ τὴν μεθοδὸ του νὰ ὀδηγήσει στὴν πληρότητα τῆς ὑπαρξης. Παρόμοιες ιδέες διακήρυξε καὶ ὁ Γάλλος φαρμακοποιὸς Emile Coue (1856-1926). **Ὁ**μως σὰν πατέρας τῆς *θετικῆς σκέψης* λογίζεται ὁ Joseph Murphy († 1981). **Β**ασικοὶ ἱεραπόστολοι εἶναι ὁ Norman Vincent Peale, ὁ E. Frietag κ.ἄ.» (π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἀυτογνωσία...*, σελ. 13).

50. Αὐτόθι, σελ. 15.

51. Αὐτόθι, σελ. 51.

52. Αὐτόθι, σελ. 74.

Στήν θεωρία τῆς θετικῆς σκέψης, περιλαμβάνεται καὶ ἡ διόρθωση τῆς ἀρνητικῆς σκέψης ποὺ εἶναι γιὰ τὴν κίνηση Σίλβα «κάθε σκέψη ἐπίκρισης ἢ κακίας ἢ ζήλιας ἢ καταδίκης τῶν ἄλλων ἢ αὐτοκαταδίκης, κάθε σκέψη ἀρρώστιας ἢ ἀτυχήματος ἢ, μὲ λίγα λόγια, κάθε εἶδους περιοριστικῆ ἢ ἀπαισιόδοξῆ σκέψη»⁵³.

Ἡ διόρθωση αὐτὴ γιὰ τὸν Σίλβα εἶναι κάτι πολὺ ἀπλό: «Ἄν κατὰ τύχη χρησιμοποιοῦσα μιὰ τέτοια φράση, πέστε ἄκυρο-ἄκυρο καὶ ἀντικαταστήσατε τὸ ἀρνητικὸ μὲ ἓνα θετικόν»⁵⁴.

Τὴν διόρθωση αὐτὴ τὴν βλέπουμε στὴν σελ. 298, ὡς «μάθημα κατακέφαλα», προερχόμενο ἀπὸ τὸν Θεὸ (προφανῶς ἀπὸ τὴν Συνείδηση), στὶς σελ. 66-67 ὡς «θεραπευτικὴ δύναμη» καὶ σὲ ἄλλα σημεία.

Στὰ πλαίσια ὁμως αὐτὰ ὁ ὀπαδὸς τῆς θετικῆς σκέψης εἶναι ὑποχρεωμένος, γιὰ νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ διαφορὲς ἀρνητικὲς σκέψεις ποὺ τὸν διακατέχουν καὶ νὰ ἐπιβληθεῖ σ' αὐτέες, νὰ γράφει σ' ἓνα χαρτὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἴδια φράση, ὥστε νὰ πείσει τὸ ὑποσυνειδητό του. Γράφει γιὰ παράδειγμα συνέχεια τὴν φράση «εἶμαι δυνατὸς» ἢ «θα νικήσω», γιὰ νὰ ξεπεράσει τὸ κόμπλεξ κατωτερότητός του ἢ τὸ ἄγχος γιὰ κάποιον ἀγῶνα.

Καὶ ἡ μέθοδος ὁμως αὐτὴ διδάσκεται ἀπὸ τὴ Γερόντισσα σιωπηλῶς, ἀφοῦ στὸ βιβλίον ἔχουμε μερικὰ (γύρω στὰ 6) ἀπὸ τά, πολλὰ σίγουρα, χαρτιά της μὲ τὴν συνεχῆ ἐπανάληψη κάποιας φράσης. Στὴν σελ. 156 ἔχουμε ἓνα τέτοιο χαρτὶ ποὺ γράφει «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε! Κύριε ἐλέησον», στὴν 352 τὴν εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ, στὴν 392 τὸ «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» καὶ ἄλλα στὶς σελ. 2, 8, 14.

Φυσικὰ πολλοὶ θα ἀπαντήσουν πὼς πρόκειται γιὰ προσευχὲς. Ὅμως ποιὸς Ἅγιος θεσμοθέτησε ἢ ἀπλῶς ἀκολούθησε τέτοιες μεθόδους προσευχῆς; Ὑπάρχει, λοιπόν, ἔμμεση συστηματικὴ προπαγάνδα τῆς συγκεκριμένης μεθόδου, ἀφοῦ ἄλλωστε ὁ διαλογισμὸς, ὅπως προείπαμε, μπορεῖ νὰ ἀναφέρεται καὶ στὸ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτὸ ποὺ οἱ Χριστιανοὶ ὀνομάζουν προσευχὴ πίστεως, ὁ Σίλβα τὸ ἀποκαλεῖ ἐνέργεια, προγραμματισμὸς, χαλάρωση... Ἡ πίστη δὲν ἀναφέρεται σ' ἓνα Πρόσωπο, στὸν Θεόν, ἀλλὰ στὴν κινητοποίηση τῆς ἐνέργειας μέσα μας. «Ὅταν ὑπάρχει ἀρκετὴ ἐπιθυμία, ὑπάρχει ἀρκετὴ ἐνέργεια διαθέσιμη γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἐπιτυχία»⁵⁵.

53. Αὐτόθι, σελ. 73.

54. Αὐτόθι, σελ. 73.

55. Αὐτόθι, σελ. 84-85.

Κάτω λοιπὸν ἀπὸ αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις, γράφει ἡ Γερόντισσα, «ὁ *Baba Amte* καὶ οἱ συνεργάτες του εἶχαν θάρρος, ὑπομονὴ καὶ **πίστη** στὸν ὑπέρτατο βαθμὸ» (σελ. 58). Ἐὰν ἐδῶ ἡ **πίστη** νοηματοδοτεῖται ὅπως ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τὴν νοηματοδοτοῦμε, τότε ὡς Ὁρθόδοξοι θὰ ἤμασταν κυριολεκτικὰ ἄξιοι τῆς μοίρας μας, ἀφοῦ ἕνας ἀλλόθρησκος ἔχει **πίστη** καὶ μάλιστα στὸν ὑπέρτατο βαθμὸ.

Ἐδῶ ὁμως ἡ **πίστη** ταυτίζεται μὲ τὴν **πίστη** στὸν ἑαυτὸ μου καὶ στὶς ἐσωτερικὲς μου δυνάμεις. Ἄρα δὲν μιλάμε γιὰ Πίστη, ἀλλὰ γιὰ «θετικὴ σκέψη».

Τί μπορεῖ νὰ σημαίνει, ὁμως, τὸ ὄνομα τοῦ *Baba Amte*, τὸν ὁποῖο μᾶς διαφημίζει ἡ Γερόντισσα σ' ὅλο τὸ βιβλίο; «*Baba* σημαίνει ἀγαπημένος πατέρας καὶ ἐννοεῖ τὸ ἀνώτατο εἶναι μέσα του. Ὁ γκουροῦ στὴν φυσικὴ του μορφή, ὁ σωματικὸς *Baba* μᾶς θυμίζει μὲ τοὺς λόγους του, μὲ τὶς πράξεις του, τὴν ἀνώτατη συνείδηση»⁵⁶.

Μήπως, λοιπόν, πρέπει νὰ δεχθοῦμε καὶ ἐμεῖς τὸν *Amte* ὡς δικὸ μας *Baba*;

* * *

■ Διαφήμιση ἰνδουϊστῶν διδασκάλων

Ἄλλη μιὰ ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξη γιὰ τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ Γαβριηλία εἶχε πλανηθεῖ ἀπὸ τὴν ἰνδουϊστικὴ καὶ δαιμονικὴ φιλοσοφία εἶναι ἡ συστηματικὴ διαφήμιση ἰνδουϊστῶν διδασκάλων: ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπλῆ, ἀλλὰ μὲ καμάρι, ἀναφορὰ πὸν γίνεται στοὺς γκουροῦ πὸν γνώρισε, διαφημίζεται καὶ ὁ ποιητὴς Χαλὶλ Γκιμπράν ἀπὸ τὴν συγγραφέα, ὅπως π.χ. στὴν σελ. 72.

Χωρὶς πουθενὰ νὰ γίνεται λόγος, ὅτι πρόκειται γιὰ ἕνα δάσκαλο τοῦ ἰνδουϊσμοῦ, παρουσιάζεται ὡς ἕνας σπουδαῖος ποιητὴς, τοῦ ὁποῖου τὰ ἔργα πολὺ καλὰ γνωρίζει ἡ Γερόντισσα, ἀφοῦ παρέπεμπε σ' αὐτὰ⁵⁷. Στὸν Χαλὶλ Γκιμπράν ὁμως παραπέμπουν καὶ πολλοὶ γκουροῦ, ὅπως π.χ. ὁ Σατιανάντα στὸ Ἄσραμ του⁵⁸, καὶ ἡ κίνηση Σίλβα Μάιντ Κοντρόλ⁵⁹, πὸν χορηγεῖ τὰ βιβλία του ὡς ἐγχειρίδια καὶ υἱοθετεῖ φυσικὰ τὶς ἀπόψεις του, ἀκόμα καὶ ἡ «Ἀρμονικὴ Ζωὴ»⁶⁰ τοῦ Ρόμπερτ Νατζέμυ.

56. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 28.

57. • «Ὅπως λέει καὶ ὁ ἀγαπημένος σου ποιητὴς... Χαλὶλ Γκιμπράν», (*Ἀσκητικὴ τῆς Ἀγάπης*, σελ. 72).

58. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 44.

59. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Ἀυτογνωσία...*, σελ. 81-82.

60. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 136.

Καταλαβαίνουμε, λοιπόν, ποιός κίνδυνος παραμονεύει, ἂν ἀναλογισθοῦμε μάλιστα πὼς ὅλες αὐτὲς οἱ Σέκτες⁶¹ δροῦν καὶ στὴν χώρα μας ἐντελῶς ἀνεξέλεγκτα.

Ἄν εἶναι ὅμως μικρότερος καὶ ὁ κίνδυνος ἀπὸ τὴν διαφήμιση τοῦ Ράμα-Κρίσνα, ὡς τάχα ἐπηρεασμένου ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς ἱεραποστόλους (σελ. 54), τοὺς ὁποίους ἡ Γερόντισσα κατηγορεῖ ὡς «βαρβάρους», τοὺς χρησιμοποιεῖ, ὅμως ὅταν τοὺς χρειάζεται, ὅπως ἐδῶ.

‘Ο Ράμα Κρίσνα, δρᾶ καὶ αὐτὸς στὴν Ἑλλάδα⁶² καί, ὅπως ὅλοι οἱ γκουροῦ, δὲν ἀρνεῖται τὸν Χριστό, τὸν δέχεται, ὅμως, ὡς ἕνα γκουροῦ πὸ ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴν ἄγνοια καὶ τὴν πλάνη καὶ ἔφθασε στὴν σφαῖρα τῆς αἰώνιας εἰρήνης. «*Ὅποιος ἔφθασε σ’ αὐτὴν τὴν κατάσταση ὀνομάζεται Σωτήρας τοῦ κόσμου. Τέτοιοι ἦταν ὁ Βούδας, ὁ Κρίσνα, ὁ Χριστός, ὁ Ράμα Κρίσνα καὶ ἄλλοι*»⁶³.

Αὐτὸ ἀποκαλεῖ ἄραγε χριστιανικὲς ἐπιδράσεις ἡ Γαβριηλία ἡ τὸ γεγονός πὼς σὲ μιὰ χριστουγεννιάτικη γιορτὴ τοῦ τάγματος τοῦ Ράμα Κρίσνα *διαλογίστηκαν* οἱ παρευρισκόμενοι πάνω στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, πὸ δῆθεν ἦταν μέσα τους καὶ ἔνωσαν τὴν παρουσία του, ἐνῶ, ὅπως ὁμολογεῖ ὁ σουάμι Πραμπχαβανάντα, συνειδητοποίησε γιὰ πρώτη φορὰ πὼς ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸν Βούδα, τὸν Κρίσνα καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους δασκάλους⁶⁴;

Μᾶλλον αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἐννοεῖ, ἂν λάβουμε ὑπ’ ὄψιν πὼς ἀκόμα καὶ ἡ ἴδια προτίμησε νὰ ἐπιστρέψει στὸ Ἴσραμ γιὰ νὰ γιορτάσει τὰ Χριστούγεννα (σελ. 56).

Αὐτὸς πάντως, στὸν ὁποῖο *διαλογίστηκαν* καὶ *διαλογίζονται* καὶ γιὰ τὸν ὁποῖο μιᾶνε, δὲν εἶναι οὔτε ἔχει καμμία σχέση μὲ τὸ Πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ⁶⁵.

* * *

---

61. Μὲ τὸν ὄρο «Σέκτες» χαρακτηρίζονται οἱ καταστροφικὲς καὶ ἐπικίνδυνες γιὰ τὸ ἄτομο καὶ τὴν κοινωνία λατρεῖες.

62. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Γκουρουϊσμός...*, σελ. 69.

63. Αὐτόθι, σελ. 21.

64. π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ, *Διαλογισμός...*, σελ. 89.

65. • «Ὁ διαλογιζόμενος ἔχει θέσει ὡς σκοπὸ νὰ ξεπεράσει τὸ ἀντικείμενο πάνω στὸ ὁποῖο διαλογίζεται, ἀκόμη κι ἂν πρόκειται γιὰ τὴ μορφή τῆς θεότητας τὴν ὁποία λατρεῖ... Ὁ διαλογιζόμενος στὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ καλεῖται νὰ τὴν ξεπεράσει, νὰ ταυτιστεῖ μὲ τὸ “Χριστό”, μὲ τὸ Φῶς, μὲ τὰ ἄλλα πρόσωπα, μὲ τὸ σύμπαν. Αὐτὸ ὀνομάζεται “συνειδητότητα Χριστοῦ”. Σκοπὸς εἶναι ἡ ἔνωση μὲ τὴν οἰκουμενικὴ συνειδητότητα! Ὁ Χριστὸς λοιπὸν... δὲν εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὸν ὁποῖο προσεύχονται οἱ Χριστιανοί... Ἡ μορφή

■ Δεισιδαιμονίες

Τελειώνοντας την ένότητα αυτή, αναφέρουμε επιγραμματικά, τις δεισιδαιμονικές απόψεις της Γερόντισσας για

● τὸν ὕπνο, ὅτι πρέπει νὰ κοιμόμαστε μὲ τὸ κεφάλι πρὸς Νότον ἢ πρὸς Ἀνατολὰς (σελ. 331), ● γιὰ τὴν ἀνυπαρξία, ὅτι εἶναι εὐτυχησμένοι ὅσοι ἔγιναν σκιά γιὰτὶ τὴν πλησιάζουν (σελ. 382), ● γιὰ τὰ βραδυνὰ ἀναγνώσματα, ὅτι δὲν μένουν στὴν ψυχὴ (σελ. 383), ἐνῶ ἀντίθετα ἡ Ἐκκλησία προτείνει τὶς Ἀγρυπνίες ὡς καλύτερη εὐκαιρία γιὰ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Θεό, ● γιὰ τὸν πίνακα τοῦ Γκύζη ποὺ συλλαμβάνει καλύτερα ἀπὸ τοὺς Πατέρες καὶ τὴν μακραίωνη ὕμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ «ἀειπάρθενο» τῆς Θεοτόκου (σελ. 374), λόγος ὁ ὁποῖος ὁδήγησε τὴν συγγραφέα σὲ συγγραφὴ «χαρούμενων χριστιανικῶν τραγουδιῶν» ποὺ καλύπτουν τὸ μεγάλο κενὸ τῶν «ἀπολίτιστων» Πατέρων μας, ● γιὰ τὴν θέση μας στὴν Ἐκκλησία, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι πάντα ἢ ἴδια γιὰ νὰ μᾶς βρίσκουν οἱ «μύωπες», καθὼς φαίνεται, ἄγγελοι! (σελ. 363), ● γιὰ τὰ παιδιά, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀφήνουμε δίπλα σὲ ἀρρώστους γιὰτὶ τοὺς ἀπορροφᾶνε τὴν δύναμη (σελ. 331), ● γιὰ τοὺς μελαγχολικοὺς ὅτι πρέπει νὰ ἀνοίγουμε τὰ παράθυρα γιὰ νὰ φεύγει ἡ ἀρνητικὴ ἐνέργειά τους (σελ. 331) ● καὶ ἄλλα παρόμοια ποὺ μοιάζουν ἀνόητα, προέρχονται ὁμως ἀπὸ συγκεκριμένες θρησκευτικο-φιλοσοφικὲς κινήσεις καὶ ἰδεολογίες.

(Ἔπεται τὸ Μέρος Γ΄.)

πάνω στὴν ὁποία γίνεται ἐδῶ ὁ διαλογισμὸς δὲν ἀξιολογεῖται περισσότερο ἀπὸ ἓνα ὁποιοδήποτε ἄλλο διαλογιστικὸ σύμβολο... **Θ**ὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἡ μορφή μιᾶς εἰδωλοατρικῆς θεότητας ἢ –γιατὶ ὄχι– ἡ μορφή τοῦ Ἐωσφόρου» (αὐτόθι, σελ. 87-88 κ.έ).